

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/3/2020
Identifikačné číslo spisu:	7614210711
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:7614210711.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: ENERTEC, s.r.o., so sídlom Družstvená 833/5, 979 01 Rimavská Sobota, IČO: 36 595 349, zastúpeného advokátskou kanceláriou SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, proti žalovanému: BBF elektro s.r.o., so sídlom Radlinského 17/B, 052 01 Spišská Nová Ves, IČO: 36 177 245, zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Fábrym, so sídlom Starosaská 11, 052 01 Spišská Nová Ves, o zaplatenie 9 782,54 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 15Cb/34/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 27. marca 2019, č. k. 4Cob/116/2018-249, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 27. marca 2019, č. k. 4Cob/116/2018-249, rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves z 26. apríla 2018, č. k. 15Cb/34/2014-191, uznesenie Okresného súdu Spišská Nová Ves zo 14. mája 2019, č. k. 15Cb/34/2014-268 a uznesenie Okresného súdu Spišská Nová Ves zo 14. mája 2019, č. k. 15Cb/34/2014-270 z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 26. apríla 2018, č. k. 15Cb/34/2014-191 žalobu žalobcu o zaplatenie 9 782,54 eur s príslušenstvom zamietol a žalovanému a štátu priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. V odôvodnení rozsudku okresný súd uviedol, že žalobca si neuplatnil nárok na zľavu z ceny diela bez zbytočného odkladu po tom, ako zistil, že žalovaný mu neodstráni vady diela výmenou solárnych panelov, ako to predpokladá ustanovenie § 436 ods. 2 Obchodného zákonníka, keď už v novembri 2012 mal vedomosť o postoji žalovaného k jeho reklamáci. Nárok na zľavu z ceny diela si žalobca uplatnil až listom zo 6. septembra 2013 a keďže neoznámil voľbu svojho nároku bez zbytočného odkladu, mal s poukazom na znenie ustanovenia § 436 ods. 3 Obchodného zákonníka nárok z vád ako pri nepodstatnom porušení zmluvy, a nárok na zľavu tak bol uplatnený v zmysle § 437 ods. 5 Obchodného zákonníka.

2.1. Podľa súdu prvej inštancie zľava z ceny diela zodpovedá rozdielu medzi hodnotou, ktorú by mal

tovar bez väd a hodnotou, ktorú mal tovar dodaný s vadami, pričom rozhodujúci je čas, v ktorom sa malo uskutočniť riadne plnenie. Žalobca svoj nárok na zľavu z ceny diela odôvodňoval vynaloženými nákladmi na výmenu solárnych panelov, ktoré zaplatil tretej osobe, avšak nepredložil žiadny doklad o tom, na základe čoho bola stanovená cena montáže a demontáže panelov vo výške 2 232,80 eur a cena dopravných nákladov vo výške 24,96 eur, pričom poukázal aj na rozpory ohľadom uvedenia jednotkovej ceny za solárny panel v listinách predložených žalobcom.

2.2. Okresný súd zároveň skonštatoval, že medzi stranami nebola dohodnutá možnosť odstránenia väd pomocou tretích osôb na náklady žalovaného, pričom zo zákona takáto možnosť daná nie je. Žalobca taktiež nepreukázal, že by upozornil žalovaného na možnosť uplatnenia si takéhoto nároku.

3. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom z 27. marca 2019, č. k. 4Cob/116/2018-249 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

4. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že v prípade 7 solárnych panelov z celkového počtu 27 si žalovaný splnil svoju povinnosť a ich vadnosť odstránil výmenou za nové panely, ktoré nespôsobili nefunkčnosť diela a boli vyhovujúce na riadny chod elektrárne žalobcu. V prípade predmetných panelov tak nebol dôvod, aby ich žalobca vymenil, resp. aby vznikol žalobcovi nárok na zľavu z ceny diela spočívajúci v nákladoch na ich ďalšiu výmenu. Odvolací súd skonštatoval, že v prípade panelov, ktoré si dal žalobca vymeniť tretím subjektom, vznikla stranám sporu povinnosť vrátiť si vzájomné plnenie, v opačnom prípade by na strane žalobcu vzniklo bezdôvodné obohatenie spočívajúce v hodnote panelov, ktorými žalobca po ich výmene disponoval. Žiaden z účastníkov zmluvy sa totiž nemôže domáhať poskytnutého plnenia bez toho, aby sám vrátil plnenie, ktoré prijal. Tejto zákonnej konštrukcii musí zodpovedať žalobný návrh a aj výrok rozsudku súdu, ktorým žalobe vyhovie. V rozhodovanom spore sa podľa krajského súdu jedná o vzájomné, synalagmatické záväzky, pri ktorých sú obe zmluvné strany navzájom dlžníkmi a veriteľmi. Žalobca svoju povinnosť vrátiť predmet diela, ktorý považoval za vadný, doposiaľ nesplnil. V žalobnom návrhu žalobca neuviedol povinnosť vydať spornú časť diela (žalovaným pôvodne dodaných 27 solárnych panelov) a žalovaný takýto vzájomný návrh nepodal. Aj z tohto dôvodu nebolo možné žalobe vyhovieť.

4.1. Krajský súd označil za správny záver okresného súdu, že žalobca mal v dôsledku neoznámene nároku na zľavu z ceny diela bez zbytočného odkladu žalovanému len nároky ako pri nepodstatnom porušení zmluvy. Zároveň uviedol, že sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu, v zmysle ktorej mala zľava z ceny diela zodpovedať nákladom na odstránenie väd žalobcom, keďže náklady na ich odstránenie môžu prevyšovať aj hodnotu poskytnutého (i keď vadného) plnenia, nakoľko žalobca mal postupovať podľa ustanovenia § 439 ods. 1 v spojení s § 564 Obchodného zákonníka, a za rozhodujúci označil čas, v ktorom sa malo uskutočniť riadne plnenie. Záverom odvolací súd uviedol, že výška zľavy je zvyčajne stanovená dohodou strán alebo znaleckým posudkom, a preto nemožno zľavu stotožniť len s nákladmi spojenými s odstránením väd. Samotnú zľavu z ceny diela bolo pritom možné uplatniť len do doby odstránenia väd, pričom v čase, kedy si žalobca zľavu uplatnil, boli už vady odstránené, a preto uplatnená zľava nie je včasná a ani oprávnená.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dňa 24. júna 2019 dovolanie, ktorým sa domáhal, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že žalobe vyhovie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“).

5.1. Dovolaťel' vytýkal odvolaciemu súdu nesprávne vyriešenie právnych otázok v znení:

- „Má objednávatel' právo na primeranú zľavu z ceny diela pri porušení zmluvy o dielo zodpovedajúcu nákladom vyúčtovaným treťou osobou, ak zhotovitel' riadne a včas uplatnené vady diela neodstráni (resp. oznámi objednávatel'ovi, že ich neodstráni v poskytnutej primeranej dodatočnej lehote) a z tohto dôvodu dá objednávatel' vady tretej osobe odstrániť?“

- Je objednávatel' oprávnený uplatniť si nárok na primeranú zľavu z ceny diela len do doby reálneho odstránenia väd?“

6. Žalobca uviedol, že predmetné otázky boli doposiaľ riešené len v uznesení (odvolacieho senátu - pozn. dovolacieho súdu) Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ v príslušnom gramatickom tvare) z 23. septembra 2010, sp. zn. 1Co/3/2009, pričom poukázal aj na rozsudok

Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 23Cdo/4167/2014.

6.1. Podľa dovolateľa je nesprávny záver, že objednávateľ si môže uplatniť nárok na zľavu z ceny diela len do doby skutočného odstránenia väd. Rovnako tak považuje za nesprávne tvrdenie, že nárok na zľavu z ceny diela nemôže v danom prípade zodpovedať uhradeným nákladom na odstránenie väd diela treťou osobou. Konajúce súdy podľa presvedčenia žalobcu opomenuli, že práve žalovaný odmietol odstrániť namietané vady v primeranej dodatočnej lehote a nevyhovel ani opakovaným reklamáciám. V dôsledku pasívneho a neprofesionálneho prístupu žalovaného ako dodávateľa diela bol žalobca nútený pristúpiť k výmene vadných panelov v záujme odvrátenia hroziacej škody.

6.2. Uplatnený nárok má byť pritom subsumovaný pod ustanovenia o nepodstatnom porušení zmluvy, keďže predmetom reklamácie bolo iba 27 vadných panelov z celkom 3621 dodaných. Ani znenie ustanovenia § 437 ods. 5 Obchodného zákonníka podľa dovolateľa neukladá objednávateľovi žiadnu lehotu na uplatnenie nároku na zľavu z ceny diela, ale iba primeranú lehotu, pokiaľ má úmysel odstúpiť od zmluvy. Z hľadiska jazykového výkladu je pritom podľa žalobcu významné, že zákonodarca v súvislosti s vyvodzovaním zodpovednosti za vady používa pojem „nárok“, ktorý v sebe nevyhnutne inkorporuje atribút súdnej vymáhateľnosti. Neodstránením väd diela v primeranej lehote mu preto vzniklo právo domáhať sa súdnej ochrany, pokiaľ ide o uplatnenie zvoleného nároku na zľavu z ceny diela. Zákonodarca však nelimitoval uplatnenie nároku na zľavu z ceny diela na moment skutočného odstránenia väd, ako sa mylne domnieva odvolací súd.

6.3. Záverom dovolateľ uviedol, že odvolací súd mal správne zodpovedať na ním predložené právne otázky spôsobom, že objednávateľ má právo na primeranú zľavu z ceny diela pri porušení zmluvy o dielo zodpovedajúcu nákladom vyúčtovaným treťou osobou, ak zhotoviteľ riadne a včas uplatnené vady diela neodstráni (resp. oznámi objednávateľovi, že ich neodstráni v poskytnutej primeranej dodatočnej lehote) a z tohto dôvodu objednávateľ dá odstrániť vady diela tretej osobe, a zároveň objednávateľ je oprávnený uplatniť si nárok na primeranú zľavu z ceny diela aj po reálnom odstránení väd treťou osobou.

7. Žalovaný vo vyjadrení z 9. júla 2019 navrhol dovolanie žalobcu odmietnuť.

7.1. Podľa žalovaného sa dovolateľ neopiera o platné ustanovenia Obchodného zákonníka, keď uviedol, že žalobcom požadovaná suma nie je v súlade s ustanovením § 439 ods. 1 Obchodného zákonníka, pričom zdôraznil, že odstránil vady diela, o ktoré žalobca požiadal. Žalobca ako objednávateľ zmenil nárok z väd diela z odstránenia väd diela na zľavu z ceny diela bez súhlasu žalovaného ako dodávateľa, čo je v rozpore so zákonom, a preto nebolo možné žalovaný nárok priznať.

7.2. Taktiež žalovaný poukázal na to, že pri zľave z ceny diela je rozhodujúca doba, v ktorej sa malo uskutočniť riadne plnenie.

8. Najvyšší súd ako súd dovolací (podľa § 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas žalobca zastúpený advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania dospel k záveru, že jeho dovolanie je dôvodné.

9. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení vecí (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie vecí, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

10. Predmetom dovolacieho prieskumu je vyriešenie právnej otázky, či v prípade, ak zhotoviteľ diela neodstránil riadne oznámené vady diela a objednávateľ si následne nechal dielo opraviť treťou osobou, má právo na zľavu z ceny diela, alebo či tento nárok má objednávateľ len do okamihu odstránenia väd diela. Dovolateľ vymedzil právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, uviedol, ako mal nastolenú právnu otázku podľa jeho názoru správne riešiť.

10.1. Predmetná otázka v nadväznosti na súdmi nižšej inštancie ustálený skutkový stav doposiaľ nebola predmetom dovolacieho prieskumu, bola posudzovaná len v uznesení odvolacieho senátu najvyššieho súdu z 23. septembra 2010, sp. zn. 1Co/3/2009.

10.2. Posudzovanie nárokov z vadného dodania diela bolo síce predmetom dovolacieho prieskumu v rozsudku najvyššieho súdu z 15. marca 2011, sp. zn. 3Obdo/6/2010, avšak závery v ňom vyslovené nedávajú odpoveď na právnu otázku vymedzenú žalobcom a zároveň predmetné rozhodnutie vychádzalo z odlišného skutkového stavu, než bol ustálený súdmi nižšej inštancie v predmetnom spore. Vo veci vedenej pod sp. zn. 3Obdo/6/2010 objednávateľ uzavrel novú zmluvu o dielo s treťou osobou ešte pred uplynutím dohodnutej lehoty na zhotovenie diela pre zhotoviteľa, pričom následne si objednávateľ uplatnil u zhotoviteľa nárok na odstránenie väd a súčasne požadoval zľavu z ceny diela, pričom prioritne žiadal odstránenie väd diela. Po odstránení väd zhotovenej časti diela zhotoviteľom objednávateľ opätovne požadoval zľavu z ceny diela (ktorá však nebola uplatnená v dôsledku neodstránenia pôvodne uplatnených väd zhotoviteľom). Vzhľadom na uvedené nie je možné pri posudzovaní prípustnosti dovolania žalobcu v rozhodovanom spore vychádzať z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/6/2010.

10.3. Dovolací súd tak konštatuje, že je splnená podmienka prípustnosti dovolania v rozhodovanej veci podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.

11. Dovolací súd poukazuje na to, že zo skutkového stavu ustáleného súdmi nižšej inštancie vyplýva, že žalobca si počas plynutia záručnej doby uplatnil u žalovaného ako zhotoviteľa diela - fotovoltickej elektrárne - vady diela, pokiaľ ide o 27 solárnych panelov, pričom v prípade 26 panelov si uplatnil dodanie náhradných panelov za vadné a v prípade 1 panelu výmenu vadného panelu za nový. Žalovaný v rámci reklamácie vymenil len 7 panelov z celkového počtu 27 panelov, pričom tieto panely mali vyšší výkon ako pôvodné panely a reklamáciu považoval za vybavenú. Žalobca však nepovažoval vady za odstránené a následne si 16. januára 2013 nechal vymeniť všetkých 27 panelov a uplatnil si u žalovaného nárok na zľavu z ceny diela vo výške 9.782,54 eur. Predmetná suma predstavovala náklady vynaložené žalobcom za odstránenie väd diela, ktoré žalovaný riadne neodstránil.

12. Podľa ustanovenia 560 ods. 1 Obchodného zákonníka, dielo má vady, ak vykonanie diela nezodpovedá výsledku určenému v zmluve.

12.1. Podľa ustanovenia § 564 Obchodného zákonníka, pri vadách diela platia primerane § 436 až 441. Objávateľ však nie je oprávnený požadovať vykonanie náhradného diela, ak predmet diela vzhľadom na jeho povahu nemožno vrátiť alebo odovzdať zhotoviteľovi.

12.2. Podľa ustanovenia § 436 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak je dodaním tovaru s vadami porušená zmluva podstatným spôsobom (§ 345 ods. 2), môže kupujúci:

a/ požadovať odstránenie väd dodaním náhradného tovaru za vadný tovar, dodanie chýbajúceho tovaru a požadovať odstránenie právnych väd,

b/ požadovať odstránenie väd opravou tovaru, ak sú vady opraviteľné,

c/ požadovať primeranú zľavu z kúpnej ceny alebo

d/ odstúpiť od zmluvy.

12.3. Voľba medzi nárokmi uvedenými v odseku 1 kupujúcemu patrí, len ak ju oznámi predávajúcemu vo včas zaslanom oznámení väd alebo bez zbytočného odkladu po tomto oznámení. Uplatnený nárok nemôže kupujúci meniť bez súhlasu predávajúceho. Ak sa však ukáže, že vady tovaru sú neopraviteľné alebo že s ich opravou by boli spojené neprimerané náklady, môže kupujúci požadovať dodanie náhradného tovaru, ak o to predávajúceho požiada bez zbytočného odkladu po tom, čo mu predávajúci oznámil túto skutočnosť. Ak predávajúci neodstráni vady tovaru v primeranej dodatočnej lehote alebo ak oznámi pred jej uplynutím, že vady neodstráni, môže kupujúci odstúpiť od zmluvy alebo požadovať primeranú zľavu z kúpnej ceny (ods. 2).

12.4. Podľa ustanovenia § 437 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak je dodaním tovaru s vadami zmluva porušená nepodstatným spôsobom, môže kupujúci požadovať buď dodanie chýbajúceho tovaru a odstránenie ostatných väd tovaru, alebo zľavu z kúpnej ceny.

12.5. Dokiaľ kupujúci neuplatní nárok na zľavu z kúpnej ceny alebo neodstúpi od zmluvy podľa odseku 5, je predávajúci povinný dodať chýbajúci tovar a odstrániť právne vady tovaru. Ostatné vady je povinný odstrániť podľa svojej voľby opravou tovaru alebo dodaním náhradného tovaru; zvoleným

spôsobom odstránenia väd však nesmie spôsobiť kupujúcemu vynaloženie neprimeraných nákladov (ods. 2).

12.6. Ak kupujúci požaduje odstránenie väd tovaru, nemôže pred uplynutím dodatočnej primeranej lehoty, ktorú je povinný poskytnúť na tento účel predávajúcemu, uplatniť iné nároky z väd tovaru, okrem nároku na náhradu škody a na zmluvnú pokutu, ibaže predávajúci oznámi kupujúcemu, že nesplní svoje povinnosti v tejto lehote (ods. 3).

12.7. Dokiaľ kupujúci neurčí lehotu podľa odseku 3 alebo neuplatní nárok na zľavu z kúpnej ceny, môže predávajúci oznámiť kupujúcemu, že vady odstráni v určitej lehote. Ak kupujúci bez zbytočného odkladu po tom, čo dostal toto oznámenie, neoznámi predávajúcemu svoj nesúhlas, má toto oznámenie účinok určenia lehoty podľa odseku 3 (ods. 4).

12.8. Ak predávajúci neodstráni vady tovaru v lehote vyplývajúcej z odseku 3 alebo 4, môže kupujúci uplatniť nárok na zľavu z kúpnej ceny alebo od zmluvy odstúpiť, ak upozorní predávajúceho na úmysel odstúpiť od zmluvy pri určení lehoty podľa odseku 3 alebo v primeranej lehote pred odstúpením od zmluvy. Zvolený nárok nemôže kupujúci bez súhlasu predávajúceho meniť (ods. 5).

12.9. Podľa ustanovenia § 439 ods. 1 Obchodného zákonníka, nárok na zľavu z kúpnej ceny zodpovedá rozdielu medzi hodnotou, ktorú by mal tovar bez väd, a hodnotou, ktorú mal tovar dodaný s vadami, pričom pre určenie hodnôt je rozhodujúci čas, v ktorom sa malo uskutočniť riadne plnenie.

12.10. Kupujúci môže o zľavu znížiť kúpnu cenu platenú predávajúcemu; ak kúpna cena bola už zaplatená, môže kupujúci požadovať jej vrátenie do výšky zľavy spolu s úrokmi dojednanými v zmluve, inak s určenými obdobne podľa § 502 (ods. 2).

12.11. Ak vada nebola včas oznámená (§ 428 ods. 1 a § 435 ods. 1), môže kupujúci iba so súhlasom predávajúceho vykonať práva podľa odseku 2 alebo použiť právo na zľavu na započítanie s pohľadávkou predávajúceho. Toto obmedzenie neplatí, ak predávajúci o vadách vedel v čase dodania tovaru; pri právnych vadách je rozhodujúca doba ustanovená v § 435 ods. 1 (ods. 3).

12.12. Podľa ustanovenia § 440 ods. 1 Obchodného zákonníka, nároky z väd tovaru sa nedotýkajú nároku na náhradu škody alebo na zmluvnú pokutu. Kupujúci, ktorému vznikol nárok na zľavu z kúpnej ceny, nie je oprávnený požadovať náhradu zisku ušlého v dôsledku nedostatku vlastnosti tovaru, na ktorý sa zľava vzťahuje.

12.13. Uspokojenie, ktoré možno dosiahnuť uplatnením niektorého z nárokov z väd tovaru podľa § 436 a 437, nemožno dosiahnuť uplatnením nároku z iného právneho dôvodu (ods. 2).

13. Pokiaľ ide o (odvolacie) rozhodnutie z 23. septembra 2010, sp. zn. 1Co/3/2009, najvyšší súd v ňom skonštatoval, že

„Z ustanovení Obchodného zákonníka upravujúcich nároky z väd pri porušení zmluvy vyplýva, že ak objednávateľ uplatní včas vady a nárok na odstránenie väd opravou v poskytnutej primeranej dodatočnej lehote a zhotoviteľ tieto vady neodstráni, resp. oznámi objednávateľovi, že ich neodstráni v tejto lehote, môže objednávateľ uplatniť nárok na zľavu z kúpnej ceny. Podmienkou uplatnenia tohto nároku je: 1/ existencia väd, 2/ ich včasné uplatnenie, 3/ zodpovednosť zhotoviteľa za vady, 4/ neodstránenie väd zhotoviteľom v poskytnutej primeranej dodatočnej lehote. Za stanovených podmienok môže objednávateľ uplatniť nárok na zľavu z kúpnej ceny pri podstatnom i nepodstatnom porušení zmluvy. Obchodný zákonník striktné neupravuje spôsob, akým tak má objednávateľ urobiť. Musí tak však urobiť preukázateľným spôsobom. Môže tak urobiť aj spôsobom upraveným v ustanovení § 439 ods. 2 Obchodného zákonníka.

Keď v preskúmanom prípade žalovaná neodstránila vady a ni v primeranej dodatočnej lehote a žalobkyňa dala vady odstrániť tretej osobe, pričom v o výške zodpovedajúcej výške úhrady zaplatenej tretej osobe si voči žalovanej uplatnila nárok na zaplatenie sumy spolu s úrokmi z omeškania (v svojej podstate vrátenie časti kúpnej ceny vo výške zľavy zodpovedajúcej zaplatenej úhrade tretej osobe, keďže celú cenu diela zaplatila vopred) návrhom na súde, uplatnila si nárok na zľavu z kúpnej ceny. Posúdiť, či si nárok uplatnila dôvodne a v správnej výške, bolo úlohou krajského súdu.“

13.1. Následná otázka vzťahu nárokov z vadného dodania diela a náhrady škody bola posudzovaná v uznesení najvyššieho súdu z 30. januára 2015, sp. zn. 4MOBdo/5/2013, v ktorom dovolací súd vyslovil záver, že

„Ak si objednávateľ neuplatní nároky zo zodpovednosti za vady diela, nemôže sa domáhať náhrady škody, ktorá mu vznikla z vadného plnenia zhotoviteľa v rozsahu, v ktorom sa mohol domôcť

uspokojenia uplatnením práv zo zodpovednosti za vady, keďže takýto postup ustanovenie § 440 ods. 2 Obchodného zákonníka výslovne vylučuje.“

14. Dovolací súd uvádza, že pri posudzovaní dovolateľom nastolenej právnej otázky možno poukázať na aktuálne rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky (vrátane rozhodnutia, na ktoré odkázal v texte svojho dovolania žalobca), ktoré sú aplikovateľné na rozhodovaný spor a z ktorých vyplývajú nasledovné závery:

14.1. „Za situácie, kedy sa zhotoviteľ odmietol zaoberať odstránením riadne reklamovanej vady diela, má objednávateľ právo na zľavu z ceny diela, i keď si nechal vadu odstrániť treťou osobou, a o tejto skutočnosti pred odstránením vady zhotoviteľa neupovedomil“ (viď rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 20. augusta 2015, sp. zn. 23Cdo/4167/2014).

14.2. „Zákon rozlišuje z hľadiska právnych následkov medzi oznámením vád (§562 ods. 2 v spojení s § 428 ods. 2 a ods. 3 Obchodného zákonníka) a oznámením voľby medzi nárokmi z týchto vád (§ 564 v spojení s § 436 a § 437 Obchodného zákonníka). Opomenutie prvého má (zásadne) za následok (na námietku zhotoviteľa) nemožnosť domôť sa nárokov zo zodpovednosti za vady diela súdnou cestou, neoznámenie voľby nároku z vád objednávateľom je spojené s odlišnými dôsledkami. V prípade vád, ktoré predstavujú porušenie zmluvy podstatným spôsobom, zostávajú objednávateľovi, ak neoznámia voľbu svojho nároku včas, nároky, ktoré by mu patrili pri nepodstatnom porušení zmluvy, teda právo požadovať odstránenie vád diela zhotoviteľom alebo zľava z ceny diela (§ 437 ods. 1 Obchodného zákonníka). V prípade vád, ktoré nepredstavujú podstatné porušenie zmluvy, zákon s absenciou voľby konkrétného nároku objednávateľa nespája iný následok než, že dokým objednávateľ neuplatní nárok na zľavu z kúpnej ceny, môže zhotoviteľ oznámiť objednávateľovi, že odstráni vadu v určitej lehote, v ktorej potom objednávateľ nemôže uplatniť proti zhotoviteľovi iné nároky z vád diela (§ 437 ods. 4 Obchodného zákonníka). Právo žiadať zľavu nezaniká skôr, než dôjde k odstráneniu práv zhotoviteľom, prípadne k odstúpeniu od zmluvy podľa ustanovenia § 437 ods. 5 Obchodného zákonníka.

Ak zhotoviteľ odmietne bezdôvodne uznať existenciu vád a nepristúpi k ich odstráneniu má objednávateľ právo uplatniť zľavu z ceny diela. Ak zníži objednávateľ časť ceny diela o sumu zodpovedajúcu výške zľavy, ide o postup predvídaný ustanovením § 439 ods. 2 Obchodného zákonníka, pre ktorý nie je rozhodné, či objednávateľ už skôr uplatnil u zhotoviteľa voľbu nároku zľavy z ceny diela, ale iba to, či mu toto právo skutočne patrí“ (viď rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 28. marca 2017, sp. zn. 23Cdo/3945/2016).

14.3. „Obchodný zákonník v ustanoveniach § 436 ods. 4 a § 440 ods. 1 výslovne zakotvuje právo objednávateľa na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená vadným plnením, a v ustanovení § 440 ods. 2 stanovuje medze využitia tohto inštitútu v tom ohľade, že reparácia určitej ujmy prostredníctvom náhrady škody je vylúčená tam, kde je (prípadne bolo) možné dosiahnuť totožného uspokojenia uplatnením niektorého z nárokov z vadného plnenia. Zákonodarca tu prostredníctvom preferencie práv z vadného plnenia vymedzuje cestu, ktorou je objednávateľ oprávnený dosiahnuť uspokojenie, nejde však o obmedzenie celkového rozsahu uspokojenia. Právna úprava tu vychádza zo zásady plnej reparácie spôsobenej ujmy, pretože na objednávateľa nemajú byť bezdôvodne prenášané dôsledky vadného plnenia zhotoviteľa. Objednávateľ musí mať právnu možnosť dosiahnuť náhradu celej ujmy, ktorá mu vznikla v dôsledku vadnosti plnenia, v rozsahu, v ktorom nemožno dosiahnuť uspokojenie uplatnením nárokov z vád, má nárok na uspokojenie z iných právnych dôvodov, predovšetkým z titulu náhrady škody.

Vzhľadom k ustanoveniam § 436 ods. 1, resp. § 437 ods. 1 v spojení s § 564 Obchodného zákonníka má objednávateľ v prípade vád diela právo voľby medzi požiadavkou na odstránenie vád opravou a požiadavkou na primeranú zľavu z ceny diela. Ak si zvolí nárok na odstránenie vád opravou a zhotoviteľ vady v primeranej dodatočnej lehote neodstráni, alebo pred jej uplynutím oznámi, že ich neodstráni, potom sa už obmedzujúci dopad ustanovenia § 440 ods. 2 Obchodného zákonníka nevzťahuje na to uspokojenie, ktoré spočíva práve v odstránení vád. Ak sa objednávateľ tohto uspokojenia (odstránenia vád opravou) nedomohol uplatnením práva z vád, môže sa ho domáhať z iného právneho titulu, v danom prípade z titulu náhrady škody. Limitom však zostáva možnosť dosiahnuť totožné uspokojenie uplatnením ostatných práv z vadného plnenia, ktoré objednávateľovi svedčia, teda uplatnením nároku na zľavu z ceny diela určenou podľa § 439 ods. 1 Obchodného zákonníka ako rozdiel medzi hodnotami vadného a bezvadného plnenia.

Ak teda zhotoviteľ nevyhoví dôvodne uplatnenej požiadavke objednávateľa na bezplatné odstránenie vád

diela opravou a náklady účelne a predvídateľne vynaložené na odstránenie tejto vady prevyšujú zľavu z ceny diela zodpovedajúcu tejto vade, sú tieto náklady v rozsahu prevyšujúcom zľavu z ceny diela ujmu reparačnou prostredníctvom náhrady škody.

V situácii, kedy zhotoviteľ odmietol splniť svoju povinnosť a vadu neodstránil, nemožno po objednávateľovi spravodlivo požadovať, aby sa musel pre zachovanie iných práv podľa § 440 ods. 2 Obchodného zákonníka domáhať najprv splnenia v súdnom konaní, vrátane konania vykonávacieho a počkať na jeho bezvýslednosť. Účelom § 440 ods. 2 v spojení s § 564 Obchodného zákonníka nepochybne nie je znemožniť objednávateľovi dosiahnutie efektívneho uspokojenia nárokov na reparáciu celkovej ujmy spôsobenej porušením zmluvy a nútiť ho znášať po celú dobu potenciálne dlhotrvajúceho súdneho sporu dôsledky neopravenej vady“ (viď rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 30. marca 2016, sp. zn. 32Cdo/4980/2014).

15. Pre uplatnenie nárokov z vadného dodania diela v súdnom konaní je nevyhnutné, aby ich objednávateľ oznámil včas zhotoviteľovi (k tomu viď § 562 ods. 2 Obchodného zákonníka). V prípade, ak objednávateľ včas neoznámil zhotoviteľovi vady diela, nie je možné v súdnom konaní priznať objednávateľovi nároky z väd diela, ak zhotoviteľ v konaní pred súdom namietne, že objednávateľ mu vady diela neoznámil včas (k tomu viď § 562 ods. 3 v spojení s § 428 ods. 2 Obchodného zákonníka).

15.1. Rovnako tak platí, že objednávateľ nemôže bez súhlasu zhotoviteľa meniť uplatnený nárok. Uvedené znamená, že ak objednávateľ požadoval odstránenie väd diela napr. opravou, nemôže v primeranej lehote určenej zhotoviteľovi na odstránenie väd diela bez súhlasu zhotoviteľa požadovať miesto opravy diela zľavu z ceny diela, resp. odstúpiť od zmluvy o dielo.

15.2. Pri odstraňovaní väd diela zhotoviteľom je potrebné mať pritom na pamäti, že ak ani po odstránení väd na základe objednávateľom uplatneného nároku z vadného dodania diela toto dielo nezodpovedá výsledku určenému v zmluve, má dielo vady v zmysle ustanovenia § 560 ods. 1 Obchodného zákonníka, čo v konečnom dôsledku znamená, že zhotoviteľ si nesplnil svoju povinnosť a vady diela neodstránil.

16. Odlišná situácia - pokiaľ ide o zmenu objednávateľom uplatneného nároku - však nastáva v situácii, kedy si zhotoviteľ nesplnil svoju povinnosť a vady diela v primeranej lehote neodstránil (vrátane prípadu, kedy aj po odstraňovaní väd zo strany zhotoviteľa dielo nezodpovedá výsledku určenému v zmluve), resp. kedy zhotoviteľ oznámi, že si svoju povinnosť nesplní a vady diela v určenej lehote neodstráni. V takom prípade má objednávateľ právo požadovať aj bez súhlasu zhotoviteľa zľavu z ceny diela, prípadne môže od zmluvy odstúpiť.

16.1. Uvedenému záveru zodpovedá aj znenie ustanovenia § 437 ods. 3 v spojení s § 564 Obchodného zákonníka - keďže v rozhodovanej veci súdy nižšej inštancie skonštatovali, že išlo o nároky vyplývajúce z nepodstatného porušenia zmluvy - v zmysle ktorého nemôže objednávateľ pred uplynutím dodatočnej primeranej lehoty uplatniť iné nároky z väd diela (t. j. požadovať zľavu z ceny diela alebo od zmluvy odstúpiť) okrem nároku na náhradu škody a nároku na zmluvnú pokutu, ibaže zhotoviteľ oznámil objednávateľovi, že svoju povinnosť nesplní v dodatočnej primeranej lehote. Po uplynutí primeranej dodatočnej lehoty na odstránenie väd diela opravou a rovnako tak po oznámení zhotoviteľa, že vady diela neodstráni v primeranej dodatočnej lehote, je objednávateľ oprávnený požadovať zľavu z ceny diela, prípadne môže od zmluvy odstúpiť. Tento „druhotný“ objednávateľom zvolený nárok z väd diela potom následne nemôže objednávateľ zmeniť bez súhlasu zhotoviteľa (k tomu viď § 437 ods. 5 Obchodného zákonníka).

16.2. Pre uplatnenie tohto „druhotného“ nároku z väd diela v podobe zľavy z ceny diela musia byť splnené nasledovné predpoklady:

I. existencia vady diela,

II. jej včasné uplatnenie,

III. zodpovednosť zhotoviteľa za vady a

IV. neodstránenie väd zhotoviteľom v poskytnutej dodatočnej primeranej lehote.

16.3. Nárok na zľavu z ceny diela sa v takom prípade odvíja od pôvodného včasného uplatnenia väd diela a zákon na jeho uplatnenie neupravuje žiadnu osobitnú lehotu (okrem premlčacej lehoty za súčasného vznesenia námietky premlčania zhotoviteľom - pozn. dovolacieho súdu), v ktorej je objednávateľ povinný tento nárok uplatniť voči zhotoviteľovi.

17. Ak zhotoviteľ riadne a včas oznámené vady diela neodstránil ani v dodatočnej primeranej lehote a objednávateľ si tieto vady následne nechal odstrániť treťou osobou, má objednávateľ právo na zľavu z ceny diela. Toto právo má objednávateľ aj vtedy, ak si so zhotoviteľom osobitne nedojednal v zmluve o dielo možnosť odstránenia vád diela treťou osobou. Rovnako tak toto právo má objednávateľ aj v situácii, keď objednávateľ pred samotným odstránením vád neupovedomil zhotoviteľa, že si nechá vady diela odstrániť prostredníctvom tretej osoby.

17.1. Nepripustný by bol iba postup, kedy by objednávateľ vady diela neoznámil zhotoviteľovi bez zbytočného odkladu a priamo by si ich nechal odstrániť ním zvolenou treťou osobou s tým, že následne by požadoval zľavu z ceny diela v podobe nákladov vynaložených na odstránenie vád treťou osobou.

18. V situácii popísanej vyššie (viď bod 17. vyššie) je potrebné priznať zvýšenú ochranu objednávateľovi, ktorý si nechal odstrániť vady diela treťou osobou, a nie zhotoviteľovi, ktorý opakovane porušil svoje povinnosti, keďže najprv dodal dielo s vadami a následne bezdôvodne tieto vady napriek ich včasnej reklamácií neodstránil. Predmetnú skutočnosť musí súd pri svojom rozhodovaní zohľadniť, pretože na objednávateľa nemajú byť bezdôvodne prenášané dôsledky vadného plnenia zhotoviteľa a jeho následnej nečinnosti.

18.1. Odstránenie vád diela treťou osobou nemá vplyv na existenciu nároku objednávateľa na zľavu z ceny diela, ktorý vznikol v dôsledku nesplnenia si povinnosti zhotoviteľom (neodstránením riadne reklamovaných vád diela). Tento nárok odstránením vád diela osobou odlišnou od zhotoviteľa (resp. od osoby určenej zhotoviteľom) nezaniká. Na existenciu nároku objednávateľa na zľavu z ceny diela by malo vplyv jedine prípadné odstránenie vád zhotoviteľom.

19. Pokiaľ ide o samotnú výšku zľavy z ceny diela, túto limituje znenie ustanovenia § 439 ods. 1 Obchodného zákonníka. Zľava z ceny diela tak predstavuje rozdiel medzi dohodnutou cenou diela (t. j. cenou diela, ktorú by malo dodané dielo bez vád) a cenou, ktorú malo dielo dodané zhotoviteľom s vadami, pričom určujúci je čas, kedy malo byť dielo dodané.

19.1. Uvedená limitácia zľavy z ceny diela nemusí celkom zodpovedať výške ujmy, ktorá vznikla objednávateľovi v súvislosti s odstraňovaním vád diela treťou osobou, a v okolnostiach konkrétnej veci by mohla byť nespravodlivá voči objednávateľovi, ktorý by v konečnom dôsledku musel znášať negatívne dôsledky vadného plnenia zo strany zhotoviteľa a jeho následnú pasivitu prejavujúcu sa v neodstránení vád diela ani v dodatočnej primeranej lehote.

19.2. Dovolací súd v nadväznosti na uvedené poukazuje na znenie ustanovenia § 440 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktoré upravuje právo objednávateľa na náhradu škody, ktoré je limitované odsekom 2 predmetného ustanovenia vylučujúcim náhradu ujmy vzniknutej objednávateľovi v prípadoch, kedy je možné dosiahnuť totožné uspokojenie uplatnením niektorého z nárokov z vadného plnenia. V prípadoch, kedy je možné uspokojiť majetkovú ujmu objednávateľa vzniknutú v dôsledku vadného dodania diela uplatnením nárokov z vadného plnenia len čiastočne, napr. uplatnením nároku na zľavu z ceny diela, nie je vylúčené, aby sa v zostavujúcej časti domáhal uspokojenia z titulu náhrady škody. Uvedené vychádza z toho, že objednávateľ musí mať právnu možnosť dosiahnuť náhradu celej ujmy, ktorá mu vznikla v dôsledku vadného plnenia zo strany zhotoviteľa.

19.3. Predmetné konštatovanie je významné predovšetkým v situácii, keď zhotoviteľ nevyhovie dôvodne a včas uplatnenej žiadosti objednávateľa na bezplatné odstránenie vád diela opravou a náklady účelne a predvídateľne vynaložené na odstránenie týchto vád treťou osobou prevyšujú zľavu z ceny diela určenú ustanovením § 439 ods. 1 Obchodného zákonníka. Tieto náklady v rozsahu, v akom prevyšujú zľavu z ceny diela, predstavujú ujmu objednávateľa, ktorú je možné reparovať prostredníctvom náhrady škody.

20. Nárok objednávateľa na náhradu škody - ktorá mala byť spôsobená vadným dodaním diela - je vylúčený, ak mohol objednávateľ dosiahnuť uspokojenie z niektorého z nárokov z vadného dodania diela.

20.1. Uvedené znamená, že ak porušenie povinnosti zhotoviteľa predstavuje iba dodanie diela s vadami, nemôže sa objednávateľ domáhať voči zhotoviteľovi nároku na náhradu škody (podľa § 373 a nasl. Obchodného zákonníka), ak si neuplatnil u zhotoviteľa nároky z vadného dodania diela (a vady diela zhotoviteľovi včas neoznámil).

20.2. To isté platí aj v prípade, ak si objednávateľ nechá odstrániť vady diela u tretej osoby bez toho, aby zhotoviteľovi oznámil vady diela. V takom prípade nemôže objednávateľ požadovať od zhotoviteľa

náhradu škody predstavujúcu náhradu nákladov vynaložených na odstránenie väd diela treťou osobou (k tomu viď 4MObdo/5/2013 a obdobne aj 3Obdo/97/2019).

21. Vychádzajúc z vyššie uvedeného dovolací súd uzatvára, že:

I. Ak zhotoviteľ neodstráni objednávateľom riadne a včas uplatnené vady diela ani v dodatočnej primeranej lehote, prípadne oznámi, že vady diela v určenej lehote neodstráni, má objednávateľ právo na zľavu z ceny diela, aj keď si následne nechal vady odstrániť treťou osobou. Toto právo má objednávateľ aj v situácii, ak možnosť odstránenia väd neodstránených zhotoviteľom v dodatočnej primeranej lehote prostredníctvom tretej osoby určenej objednávateľom nebola dohodnutá v zmluve o dielo, a aj v situácii, keď objednávateľ zhotoviteľa neupovedomil pred odstránením väd, že si tieto nechá odstrániť prostredníctvom tretej osoby.

II. Objednávateľ má v prípade, ak zhotoviteľ nevyhovie dôvodne a včas uplatnenej jeho žiadosti na bezplatné odstránenie väd diela opravou, právo na zľavu z ceny diela v rozsahu rozdielu medzi zmluvne dohodnutou cenou diela a cenou, ktorú malo dielo dodané zhotoviteľom s vadami v čase, kedy malo byť dielo dodané. Ak náklady objednávateľa účelne a predvídateľne vynaložené na odstránenie väd treťou osobou určenou objednávateľom prevyšujú zľavu z ceny diela, sú tieto náklady v rozsahu prevyšujúcim zľavu z ceny diela ujmou objednávateľa, ktorú je možné reparovať prostredníctvom náhrady škody.

22. S poukazom na vyslovené právne závery dovolací súd konštatuje, že dovolateľ opodstatnene vytýkal odvolaciemu súdu (a aj súdu prvej inštancie) nesprávne právne posúdenie veci. Súd nižšej inštancie nesprávne vyslovil záver, že žalobcom uplatnená zľava z ceny diela nie je včasná a ani oprávnená.

22.1. K uvedenému dovolací súd uvádza, že predovšetkým je nesprávny záver krajského súdu, že žalobca ako objednávateľ mohol uplatniť zľavu z ceny diela len do doby reálneho odstránenia väd. Predmetný záver by bol opodstatnený len v prípade, ak by vady diela (stavby fotovoltaiickej elektrárne) odstránil zhotoviteľ (žalovaný - pozn. dovolacieho súdu), k čomu však v predmetnej veci (minimálne v prípade 20 solárnych panelov) nedošlo. Nárok žalobcu na zľavu z ceny diela vznikol práve v dôsledku nesplnenia si povinnosti žalovaným (v dôsledku neodstránenia riadne a včas oznámených väd diela opravou). Samotné následné odstránenie väd diela treťou osobou, ku ktorému došlo v dôsledku nečinnosti žalovaného, nemalo vplyv na existenciu nároku žalobcu na zľavu z ceny diela.

22.2. Rovnako tak sa javí dovolaciemu súdu ako predčasné tvrdenie krajského súdu, že v prípade 7 solárnych panelov žalovaný vady diela odstránil výmenou za nové panely, keďže nie je zrejmé, či v prípade týchto panelov po výmene dielo zodpovedalo alebo nezodpovedalo výsledku určenému v zmluve, čo je významné pre posúdenie (ne)oprávnenosti opätovnej výmeny týchto panelov a pre celkovú výšku zľavy z ceny diela.

22.3. Nesprávne sú podľa dovolacieho súdu aj úvahy okresného súdu o tom, že medzi stranami nebola dohodnutá možnosť odstránenia väd prostredníctvom tretích osôb na náklady žalovaného a že žalobca žalovaného neupozornil na možnosť uplatnenia si nároku na zľavu z ceny diela v podobe náhrady nákladov spojených s odstránením väd diela treťou osobou. Tieto skutočnosti nemajú žiadny vplyv na posúdenie nároku žalobcu na zľavu z ceny diela, rozhodujúce pre posúdenie oprávnenosti nároku žalobcu bolo len to, že žalobca riadne a včas oznámil žalovanému vady diela, za ktoré zodpovedá žalovaný a žalovaný ich neodstránil, hoci bol na to povinný. To, že žalobca si nechal odstrániť vady diela treťou osobou, nemá žiadny vplyv na nárok objednávateľa na zľavu z ceny diela, ako to vyplýva aj z vyššie citovanej judikatúry (viď body 13. a 14. vyššie). Bol to práve žalovaný, ktorý najprv dodal žalobcovi dielo s vadami a následne si odmietol splniť svoju povinnosť tieto vady odstrániť. V takej situácii nemožno po objednávateľovi spravodlivo požadovať, aby sa najprv domáhal v súdnom konaní bezplatného odstránenia väd diela, a nútiť ho po celú dobu dlhotrvajúceho súdneho konania znášať dôsledky zhotoviteľom neopravenej vady.

23. Za nesprávny možno považovať aj postup súdov nižšej inštancie pri posudzovaní samotného nároku na zľavu z ceny diela. Sice správne poukázali na ustanovenie § 439 ods. 1 Obchodného zákonníka upravujúceho zľavu z ceny diela, avšak dospeli k nesprávnemu záveru, keď žalobcovi nepriznali nárok na zľavu z ceny diela ani v rozsahu predpokladanom znením ustanovenia § 439 ods. 1 Obchodného zákonníka.

23.1. Naviac dovolací súd poukazuje na to, že súd je viazaný žalobným návrhom a nie jeho právnou

kvalifikáciou, pričom zdôrazňuje, že žalobcom uplatnený nárok predstavoval v zásade náhradu nákladov uhradených tretej osobe, ktoré boli vynaložené na odstránenie väd diela, za ktoré zodpovedal žalovaný, a ktoré žalovaný napriek svojej povinnosti neodstránil. V takej situácii platí, že objednávatel' nemôže znášať negatívne dôsledky vadného plnenia zo strany zhotoviteľa a jeho následnú pasivitu prejavujúcu sa v neodstránení väd diela ani v dodatočnej primeranej lehote, pričom objednávatel' musí mať právnu možnosť dosiahnuť náhradu celej ujmy, ktorá mu vznikla v dôsledku vadného plnenia zo strany zhotoviteľa. Túto skutočnosť však sudy nižšej inštancie pri svojom rozhodovaní nezohľadnili, hoci boli obsahom žalobcom uplatneného nároku.

24. Nad rámec uvedeného pre potreby ďalšieho konania považuje dovolací súd za nevyhnutné poukázať aj na nesprávnosť záveru odvolacieho súdu o tom, že v rozhodovanom spore sa jednalo o vzájomné (synalagmatické) záväzky, keď žalobca mal byť povinný vrátiť predmet diela žalovanému. Dovolací súd uvádza, že pozornosti odvolacieho súdu zrejme ušlo, že predmetom diela bolo zhotovenie fotovoltickej elektrárne a nie dodanie 27 solárnych panelov. Predmetom konania je uplatnenie nárokov žalobcu z vadného dodania diela, predovšetkým nároku na zľavu z ceny diela. S nárokom objednávatel'a na zľavu z ceny diela Obchodný zákonník nespája žiadnu vzájomnú povinnosť objednávatel'a voči zhotoviteľovi, a to ani s prípadným nárokom na náhradu škody (vo výške prevyšujúcej zľavu z ceny diela) spôsobenej vadným dodaním diela.

25. Vzhľadom na to, že dovolateľ dôvodne namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom vo vyriešení právnej otázky, ktorá nebola doposiaľ dovolacím súdom vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.), najvyšší súd žalobcom napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C.s.p.).

25.1. Keďže dôvody, pre ktoré bol zrušený rozsudok odvolacieho súdu, sa vzťahujú aj na rozsudok súdu prvej inštancie a v prípade zrušenia výlučne rozsudku odvolacieho súdu by vzhľadom na nesprávnosť (a predčasnosť) právnych záverov súdu prvej inštancie bol odvolací súd povinný rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť, dovolací súd aj s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti a rýchlosti konania (čl. 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku) konštatuje, že nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu. Preto dovolací súd zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 C.s.p.) a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 450 C.s.p.).

26. Dovolací súd zrušil aj uznesenia súdu prvej inštancie, ktorými rozhodol o výške trov konania žalovaného (uznesenie zo 14. mája 2019, č. k. 15Cb/34/2014-268) a o výške trov konania štátu (uznesenie zo 14. mája 2019, č. k. 15Cb/34/2014-270), keďže v danom prípade nebol viazaný rozsahom podaného mimoriadneho opravného prostriedku s poukazom na ustanovenie § 439 písm. a/ C. s. p. V prípade závislosti výrokov môže dovolací súd prejednať aj závislý výrok bez toho, aby bol dovolateľom napadnutý. Judikatúra najvyššieho súdu (R 73/2004) sa ustálila na tom, že závislým výrokom môže byť nielen dovolaním nedotknutý výrok tvoriaci súčasť napadnutého rozhodnutia, ale aj výrok, ktorý je obsahom iného, samostatného rozhodnutia v danej veci.

26.1. Vydanie uznesení o výške trov konania bolo jednostranne závislé od existencie rozhodnutia vo veci samej. Zrušením rozsudku odvolacieho súdu a rozsudku okresného súdu uznesenia o výške trov konania ako závislé rozhodnutia stratili svoj podklad. Bez nadväznosti na predchádzajúce (zrušené) rozhodnutie vo veci samej by zostali uznesenia o výške trov konania osamotené, strácali by rozumný zmysel a odporovalo by to princípu právnej istoty (obdobne aj I. ÚS 549/2015, 1Cdo/36/2011, 6Cdo/201/2012 a 2MObdoV/4/2012).

27. V ďalšom konaní sú sudy nižšej inštancie (súd prvej inštancie a odvolací súd) viazané právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení (§ 455 C.s.p.).

28. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova aj o trovách pôvodného konania (prvoinstančného aj odvolacieho konania), ako aj o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C.s.p.).

29. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.